

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Uro/1/2016
Identifikačné číslo spisu:	1015201197
Dátum vydania rozhodnutia:	26.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1015201197.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky F. P. v K., štátnej občianky Slovenskej republiky, bývajúcej v Nemeckej spolkovej republike, XXXXX Mníchov, Filchnerstrasse XX, v konaní o uznanie cudzieho rozhodnutia o rozvođe manželstva navrhovateľky s M. P. v G. štátnym občanom Rakúskej republiky, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 1Cudz 89/2015, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. novembra 2015 č.k. 1Cudz 89/2015-29, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 26. novembra 2015 č.k. 1Cudz 89/2015-29 p o t v r d z u j e.

Účastníkom nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 26. novembra 2015 č.k. 1Cudz 89/2015-29 zastavil konane o návrhu navrhovateľky na uznanie rozhodnutia Okresného súdu Nemeckej spolkovej republiky z 13. augusta 1998 sp.zn. 534 F 2780/98 o rozvođe navrhovateľky s M. P. a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak v zmysle § 68c ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 97/1963 Zb.“), pretože návrh neobsahoval náležitosti podľa § 68c ods. 2 zákona č. 97/1963 Zb. a nebol uhradený súdny poplatok za podaný návrh. Navrhovateľka bola uznesením krajského súdu z 28. augusta 2015 č.k. 1Cudz 89/2015-22, ktoré prevzala dňa 10. septembra 2015, vyzvaná na doplnenie chýbajúcich náležitostí a poučená o následkoch nesplnenia výzvy súdu v určenej lehote, napriek tomu nedoplnila svoj návrh o náležitosti podľa § 68c ods. 2 zákona č. 97/1963 Zb. a neuhradila ani súdny poplatok za návrh vo výške 66 € podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie navrhovateľka, ktorá namietala, že súdny poplatok uhradila v stanovenej lehote a k odvolaniu pripojila aj doklad o jeho úhrade. Zároveň predložila aj čestné prehlásenie

o tom, že nemá žiadne informácie o žití jej bývalého manžela.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací [§ 10 ods. 2 O.s.p.] prejednal odvolanie navrhovateľky bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Krajský súd konanie o návrhu navrhovateľky zastavil predovšetkým z dôvodu existencie nedostatku procesnej podmienky konania spočívajúcej v absencii náležitostí návrhu o uznanie cudzieho rozhodnutia, ktoré mu bránili v konaní pokračovať a vo veci rozhodnúť.

Navrhovateľka sa v konaní domáhala uznania rozhodnutia Okresného súdu Mníchov, Nemecká spolková republika, o rozvoze manželstva z 13. augusta 1998, sp.zn. 534 F 2780/98. Keďže rozhodnutie cudzieho orgánu bolo vydané pred 1. májom 2004 (t.j. dátumom účinnosti nariadenia č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, tzv. Brusel II, vo vzťahu k Slovenskej republike), správne postupoval Krajský súd v zmysle ustanovení zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov.

V zmysle § 68b ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), ak má navrhovateľ bydlisko alebo sídlo v cudzine, musí si na prijímanie písomnosti zvoliť zástupcu s bydliskom alebo so sídlom na území Slovenskej republiky. Ak si ho v určenej lehote nezvolí, budú sa mu písomnosti ukladať na súde s účinkom doručenia; o tom treba navrhovateľa poučiť.

Podľa § 68c ods. 1 zákona, z návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Návrh musí obsahovať označenie cudzieho rozhodnutia, názov orgánu, ktorý ho vydal, dátum právoplatnosti cudzieho rozhodnutia alebo údaj o jeho vykonateľnosti a zoznam listín, ktoré sa k návrhu pripájajú. Návrh treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník konania dostal jeden rovnopis.

Podľa § 68c ods. 2 zákona, navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť

- a) originál alebo úradne osvedčenú kópiu cudzieho rozhodnutia v plnom znení,
- b) potvrdenie príslušného cudzieho orgánu o právoplatnosti alebo vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia alebo o tom, že rozhodnutie už nemožno napadnúť riadnym opravným prostriedkom,
- c) listinné dôkazy o tom, že nie je daná prekážka uznania uvedená v § 64 písm. d), alebo vyhlásenie druhého účastníka, že na jej skúmaní netrvá,
- d) úradne osvedčené preklady pripojených listín do slovenského jazyka.

Podľa § 68c ods. 3 zákona, súd vyzve navrhovateľa, aby neúplný návrh v určenej lehote nie kratšej ako 15 dní doplnil. Ak sa napriek výzve súdu návrh neopraví alebo nedoplní a pre tento nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd konanie zastaví. O tomto následku musí byť navrhovateľ poučený.

Jednou z podmienok konania o uznanie cudzieho rozhodnutia je riadny a perfektný návrh obsahujúci zákonom stanovené obligatórne náležitosti. Nedostatky v návrhu spočívajúce, či už v nekompletných údajoch alebo nepripojení listinných dokladov, zakladajú prekážku konania súdu o tomto návrhu, ktorá však v zmysle § 68c ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb. je odstrániteľná. Podľa citovaného ustanovenia, ak návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia neobsahuje zákonom stanovené obligatórne náležitosti, je súd povinný postupovať tak, že navrhovateľa vyzve na ich odstránenie a poučí ho o následkoch nesplnenia jeho výzvy. Ďalší postup súdu v prípade nedoplnenia návrhu o potrebné náležitosti bude závisieť od toho, či ide o taký nedostatok návrhu, ktorý bráni ďalšiemu konaniu a rozhodovaniu súdu, alebo či aj pri tomto nedostatku je možné vec prejednať (§ 68c ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb.). Pri posudzovaní charakteru prekážky konania je potrebné mať na zreteli, že prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňovanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, a nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého

procesu. Výklad a používanie procesných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (nález IV. ÚS 1/02 z 26. septembra 2002 publikovaný pod č. 85/2002). O nedostatok brániaci súdu v konaní pokračovať pôjde teda len vtedy, ak chýbajúca náležitosť návrhu je takého charakteru, že súd ani pri použití iných procesných ustanovení tento nedostatok nemôže nahradiť a súčasne mu bráni v konaní pokračovať alebo rozhodnúť.

S poukazom na vyššie uvedené najvyšší súd pristúpil k preskúmaniu správnosti postupu a rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k charakteru chýbajúcich náležitostí návrhu navrhovateľky o uznanie cudzieho rozhodnutia, pre ktoré krajský súd konanie zastavil.

Krajský súd uznesením z 28. augusta 2015 č.k. 1Cudž 89/2015-22 vyzval navrhovateľku na doplnenie údaju aktuálneho bydliska druhého účastníka - jej bývalého manžela. Tento údaj nepatrí medzi náležitosti návrhu v zmysle § 68c ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. Zo znenia ustanovenia § 68e ods. 2 tretia veta zákona č. 97/1963 Zb. je zrejmé, že neuvedenie adresy pobytu druhého účastníka, nie je prekážkou pre ďalšie konanie súdu a preto jeho absencia v návrhu nemôže viesť k zastaveniu konania. Krajský súd ďalej žiadal navrhovateľku, aby si zvolila zástupcu na doručovanie písomností súdu. Ani nezvolenie zástupcu na doručovanie nezakladá prekážku pre ďalšie konanie súdu, pretože túto situáciu rieši priamo zákonné ustanovenie § 68b ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb. tak, že sa písomnosti pre navrhovateľku budú ukladať na súde s účinkami doručenia. Určenie zástupcu na doručovanie písomností súdu pre druhého účastníka, na ktoré krajský súd navrhovateľku vyzval, je vylúčené, pretože navrhovateľka nielenže nedoložila ale ani netvrdila, že koná v mene svojho bývalého manžela, a táto požiadavka nemá oporu v zákone. Čestné vyhlásenie navrhovateľa o tom, že o rozvoze (ne)rozhodoval (resp. ne/rozhoduje) slovenský súd, tiež nie je uvedené v ustanovení § 68c ods. 1, 2 zákona č. 97/1963 Zb. ako náležitosť návrhu o uznanie cudzieho rozhodnutia, preto jeho nedoloženie nemôže mať za následok zastavenie konania podľa § 68c ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb. Nepredloženie tohto listinného dokladu má dôsledky len vo vzťahu k posudzovaniu podmienok pre uznanie cudzieho rozhodnutia podľa § 64 písm. e/ zákona č. 97/1963 Zb. a môže sa tak prejavíť len v negatívnom rozhodnutí súdu o návrhu navrhovateľa, nie je však prekážkou brániacou súdu o veci konať.

Pokiaľ však ide o originál / úradne overenú kópiu cudzieho rozhodnutia v plnom znení, ide o takú náležitosť návrhu o uznanie cudzieho rozhodnutia, ktorého absencia zakladá prekážku pre ďalšie konanie súdu a jej nedoloženie má za následok zastavenie konania v zmysle § 68c ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb. Len navrhovateľka totiž disponuje požadovaným listinným dokladom (cudzím rozhodnutím), ktoré žiada uznať, súd nemá možnosť zabezpečiť si ho a ani overiť jeho pravosť. Podstatou konania o uznanie cudzieho rozhodnutia je práve preskúmanie samotného rozhodnutia, ktoré musí byť v plnom znení a v origináli alebo osvedčenej fotokópii, aby súd nemal pochybnosti o jeho autentickosti (pravosti, hodnovernosti) a v dôsledku toho mohol vychádzať z jeho obsahu, na ktorom podklade skúma splnenie podmienok pre uznanie rozhodnutia v zmysle zákona č. 97/1963 Zb.

Keďže navrhovateľka napriek výzve a poučeniu súdu nedostatok náležitosti návrhu spočívajúci v nepredložení originálu/úradne overenej fotokópie cudzieho rozhodnutia (§ 68c ods. 2 písm. a/ zákona č. 97/1963 Zb.) neodstránila, pričom išlo o taký nedostatok, pre ktorý nemožno v konaní pokračovať, bolo rozhodnutie krajského súdu o zastavení konania podľa § 68c ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb. vecne správne. Navrhovateľka pritom tento nedostatok neodstránila ani v rámci odvolacieho konania.

Najvyšší súd poznamenáva, že sa nezaoberal odvolacou argumentáciou navrhovateľky vo vzťahu k zastaveniu súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh v sume 66 € z toho dôvodu, že podľa obsahu spisu navrhovateľka tento súdny poplatok uhradila na účet krajského súdu dňa 9. decembra 2015, t.j. v rámci plynutia odvolacej lehoty proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku (viď čl. 31 spisu). I keď by táto okolnosť mohla byť dôvodom pre zrušenie napadnutého rozhodnutia v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, navrhovateľka nedoplnila také zákonné náležitosti návrhu, ktorých absencia súdu bránila v konaní pokračovať a pre ktoré by krajský súd musel konanie zastaviť aj keby súdny poplatok za návrh bol

uhradený. O vrátení už zaplateného súdneho poplatku navrhovateľke rozhodne podľa § 10 ods. 1 a § 12 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. krajský súd. Ako už uviedol krajský súd vo svojom rozhodnutí zastavenie konania o návrhu navrhovateľky, nezakladá prekážku právoplatne rozsúdenej veci, čo znamená, že navrhovateľka má naďalej zachovanú možnosť podať si nový návrh o uznanie cudzieho rozhodnutia doložený zákonom požadovanými listinami.

Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd potvrdil napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne podľa § 219 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.